

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Att: Anne Marie Abotnes

Deres ref: 17/2453

Vår ref: 2017/545
Arkivnr: 323
Løpenr: 6522/2017

Storebø 31.03.2017

RÅD - BESTANDER OG RESSURSER - HØRINGSSVAR TIL REGULERINGS- FORSLAG FOR FISKET ETTER LEPPEFISK I 2017

Havforskningsinstituttet ser positivt på det meste av årets reguleringsforslag, men det åpner for en ekspansjon av fisket som instituttet ikke finner ressursgrunnlag for. Kombinasjonen av forlenget fredningsperiode og innføring av maksimalmål på flertallet av artene vil etter vårt syn bidra til å gi et godt rekrutteringsgrunnlag i bestandene og til å opprettholde leppefiskenes økologiske rolle. Den foreslåtte begrensningen på en maksimalkvote på 100.000 leppefisk begrenser dog bare de største fiskerne. Med andre ord, ingen garanti for at dette vil kunne dempe økningen i fiskeriet ved bortfall av totalkvote. Under gis innspill til de spesifikke reguleringsforslagene:

Totalkvote: Havforskningsinstituttet støtter vurderingen at andre virkemidler enn totalkvote bør benyttes for å regulere fisket. Det er utfordringer med å sette en totalkvote som reflekterer bestandssituasjonen siden det er store lokale og regionale forskjeller i forekomst. Derfor har instituttet valgt å bruke fangstrater som indikator på om bestandene tåler et gitt fangstuttak. Og viser fangstratene et jevnt nivå så kan vi konkludere med at innsatsen/uttaket tåles (med forbehold om lokal nedfisking). Og øker fangstratene, ja, så kan man vurdere økt innsats/uttak, og tilsvarende redusert innsats/uttak dersom fangstratene indikerer nedgang. For å kunne relatere fangstrateendringer til bestandsendringer bør innsatsen være noenlunde stabil fra et år til det neste. Hvis totalkvoter skal benyttes, bør de også være artsspesifikke på grunn av artsforskjeller i populasjonsdynamikk, økologi og livshistorier som reflekteres i ulik respons på beskatning.

Kvote på fartøynivå: En maksimal kvote på 100.000 leppefisk per fartøy vil kunne begrense en utvikling mot stadig større kapasitet og redskapsmengde og dermed dempe presset på bestandene, men det hindrer ikke det store antall fiskere (som gjennomsnittlig har fisket 30000-50000 leppefisk per år) å mer enn doble sitt fiske. Uten andre begrensninger på innsats (deltagelse eller redskapsbegrensning) er Havforskningsinstituttet derfor bekymret for at total

fangsten av leppefisk vil øke videre fra 2015 og 2016 nivået, og mer enn det som er bærekraftig. I denne og tidligere anbefalinger har rådet vært å **ikke** øke fangstene utover det nåværende nivået på Sørlandet og nord for Stadt, og redusere det noe på Vestlandet. Lengre fredningsperiode og maksimalmål vil redusere fangstgrunnlaget, men kapasiteten til flåten vil i stor grad være bestemmende for det totale uttaket. Havforskningsinstituttet vurderer derfor adgangsregulering og redskapsbegrensning som foretrukne tiltak for innsatsregulering

Deltagelse: Fiskeridirektoratet foreslår og ikke adgangsregulere fisket etter leppefisk. Havforskningsinstituttet mener en adgangsbegrensning vil være et nødvendig og effektivt tiltak for å kontrollere innsatsen i fisket. Fiskeridirektoratet begrunner forslaget om og ikke begrense deltakelse med at det ikke er tydelige indikasjoner på en negativ bestandsutvikling, som vil være grunnlag for en slik regulering. Havforskningsinstituttets data fra referansefiskerne og eget forsøksfiske gir ikke grunnlag for å konkludere med at det har forekommet noen tydelig nedgang i bestandene av leppefisk, dog bortsett fra området Austevoll-Stadt der instituttet mener at indikasjonene imidlertid er tydelige nok for at man ut i fra et føre-var hensyn bør redusere innsatsen som tidligere anbefalt. Havforskningsinstituttet er bekymret for at en fortsatt økning av antall fiskere (og dermed totaluttak) vil ha en negativ effekt på bestandene. Instituttets syn er derfor at det er grunnlag for en adgangsbegrensning på bakgrunn av føre-var-prinsippet. De praktiske, juridiske og administrative utfordringene ved innføring av en adgangsbegrensning er derimot ikke vurdert av HI, og det utvises forståelse for at dette er viktige hensyn å ta. Havforskningsinstituttet støtter forslaget om å ikke tillate fartøyeiere (50 % eller høyere eierandel) å delta med mer enn ett fartøy. Videre støtter Havforskningsinstituttet forslaget om å ikke differensiere på manntallstatus.

Åpningstidspunkt: Havforskningsinstituttet støtter de foreslåtte åpningsdatoene. Fredning i gyteperioden er et nødvendig og effektivt forvaltningstiltak for arter med sårbar reproduksjonsatferd, og Havforskningsinstituttet støtter at det blir tatt hensyn til dette ved å ikke tillate fiske i gytetiden. Undersøkelser viser i midlertid at start og slutt på gytingen varierer mye mellom år, slik at det er mulig at en tidligere åpning enn 17 juli sør for Stadt og 31 juli nord for Stadt er forsvarlig om gytingen er tidlig. Et prøvofiske vil kunne gi et godt faglig grunnlag for å foreta en slik vurdering og anbefales av Havforskningsinstituttet.

Tidlig åpning etter fiske etter berggylte: Havforskningsinstituttet støtter forslaget om ikke å åpne for et selektivt tidlig fiske etter berggylte. Gyteperioden til berggylte er ikke kartlagt i prøvofisket de seneste årene, og det er ikke faglig grunnlag for å anta at den gyter mye tidligere enn de andre artene. Ellers viser det til kunnskapsstøtte innsendt til Fiskeridirektoratet i forkant av høringen.

Sluttdato: Havforskningsinstituttet støtter forslaget om å ikke å fastsette en sluttdato for fisket. En sluttdato vil kunne føre til et mer intensivt fiske og derfor ikke nødvendigvis redusere det totale uttaket.

Minstemål og Maksimalmål: Havforskningsinstituttet støtter Fiskeridirektoratets forslag, som samsvarer med det faglige rådet gitt i forkant av høringen. Maksimalmål er nødvendig for å sikre produktive gytebestander.

Røkting og seleksjonsinnretninger: Havforskningsinstituttet støtter forslag om å videreføre tidligere års reguleringer krav om røkting og påbud om seleksjonsinnretninger.

Redskapsmengde: Havforskningsinstituttet foreslo en redskapsbegrensning på 350 ruser eller teiner på Vestlandet. Havforskningsinstituttet er bekymret for at et ubegrenset antall redskap kan få konsekvenser for kvalitet og fiskevelferd hvis værforhold og tidspress fører til mindre nøyaktig sortering, mindre skånsom gjenutsetting og sjeldnere røkting. Fiskeridirektoratet argumenterer for at røktingsbestemmelsen begrenser redskapsmengden, men det er antageligvis utfordrende å holde oppsyn om røktingsbestemmelsen blir overholdt. Sett i denne sammenhengen, holder Havforskningsinstituttet fast på sin anbefaling om at redskapsbegrensning bør innføres i hele landet, tilpasset de geografiske forskjellene i nåværende kapasitet og fiskepraksis.

Gjenutsetting av leppefisk: Havforskningsinstituttet er positive til forslaget til påbud om et system for skånsom gjenutsetting. Dette er helt nødvendig for at minstemåls- og maksimalmålsreguleringer skal gi ønsket effekt.

Instituttet finner ikke grunnlag i sitt datamateriale til å åpne opp for større innsats i fisket i 2017, eller større totaluttak enn det som lå til grunn for instituttets anbefaling i 2015 for fisket i 2016. Reguleringsforslaget sikrer ikke dette godt nok. Vi må først se positive signaler i bestandene i form av økt rekruttering og bedre fangstrater før vi kan anbefale økning av innsatsen og/eller uttak av fisk. Forslaget er dog et steg i riktig retning for å oppnå målsetningen om et bærekraftig fiske etter leppefisk. Spesielt gjelder dette det økte fokuset på de ulike artenes biologi og tåleevne samt hensynet til de geografiske forskjellene i både biologi og fiskeripraksis. Usikkerheten ligger i om innsatsen i leppefisket har nådd et platå eller om det kan ventes en fortsatt økning. Dette påvirkes både av behovet fra oppdrettsnæringa og de føringer og insentiver som gis fiskere gjennom reguleringen av fisket.

Vennlig hilsen,

Jan Atle Knutsen
Programleder
Kyst

Anne Berit Skiftesvik
Forsker
Marin økosystemakustikk

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning.